

Met eigen lineaire beoordelingssystematiek is de voortrekkersrol van familie Cassart bij Belgisch witblauw nog niet uitgespeeld

Fabroca trekt nieuw spoor

KI Fabroca heeft als eerste de focus in het witblauwras gelegd op vreemde bloedlijnen, hoogte-maat en gewicht. De komende jaren gaat eigenaar Benoit Cassart de boer op met een zelf ontwikkelde lineaire beoordeling van de stieren. Eigen nakomelingenonderzoek staat in de steigers.

tekst **Guy Nantier**

De Fabroca-producten Istamboul, Dafydd en Empire vinden we inmiddels in de pedigrees van veel ki-stieren van andere ki-stations terug. Dat moet toch voldoening geven en het ego strelen? 'Voldoening geven, jawel, het ego strelen niet echt. Ik pluk eigenlijk de vruchten van de economische denkoefeningen van mijn vader en grootvader. Het is in de eerste plaats hun verdienste dat het ras andere wegen is ingeslagen.'

Wat brengt de toekomst?

'Ik ga op dezelfde weg verder, al is het nu een stuk moeilijker geworden. Niet alleen zijn de andere ki-centra op mijn kar gesprongen, maar de vijver waarin

'Ja dat weet ik. Maar de fokkers hebben dit initiatief verkeerd ingeschat en beoordeeld. Ik heb nooit vooropgesteld dat de toekomst in een Frans vleesras zou liggen. Voor die veehouders die ten einde raad waren door de vele problemen die in het witblauwras waren binnengeslopen, was een correctiekruising wel noodzakelijk.'

'Wie goed naar mijn volledige verhaal geluisterd heeft, weet dat ik er een voorstander van ben om de eerste generatie kruisingen terug te kruisen met Belgisch witblauw. Dat is een kwestie van niet te veel de superieure vleeskwaliteit S te verliezen. Maar nogmaals, het ging dus

geweest. Maar goed, op middellange termijn blijf ik ervan overtuigd dat we vroeg of laat bloedverversing nodig zullen hebben. Binnen enkele jaren staat er in de stierencatalogus van Fabroca een witblauwe waarin Sansonnetbloed stroomt.'

Met het in productie brengen van Despotezoon Pharaon hebt u een andere steen in de kikkerpoel geworpen. Waarom?

'Over Pharaon wil ik slechts twee dingen kwijt. Eén: de stamboekregel dat er geen Despotezoon meer naar de ki mag vanwege een slechte score voor vitaliteit en sterfte bij de nakomelingen, is

De naam Cassart uit het Waalse Ochain is onlosmakelijk verbonden met het Belgisch-witblauwras. Achille Cassart behoorde na de Tweede Wereldoorlog tot de pioniers van het toenmalige witblauwdubbeloelras van Midden- en Hoog-België. Met de eigen gefokte en dubbelbespiede stier Valseur d'Ochain zette hij de maatschappelijke vraag naar rundvlees om in een nieuwe trend binnen het ras: de dikbiloriëntatie. Zijn zoon Leo Cassart ging op de ingeslagen weg verder, maar moest eind jaren tachtig vaststellen dat in het keuringscircuit de kleine, superbevelede poppetjes de voorkeur genoten boven dieren

met hoogtemaat en gewicht. Leo Cassart wilde echter de rentabiliteit op zijn bedrijf niet zomaar opofferen voor kortstondige keuringssuccessen. De veehouder ontwikkelde daarop tegen de stroom in zijn eigen, andere visie over het ras. De extreme bespieding hoefde volgens hem niet, het ras zou meer rustiek en groeizaam zijn. En hij zette dit om in de praktijk op het eigen fokbedrijf. Achilles kleinzoon Benoit Cassart (42) ging na zijn master in de economie aan de slag als secretaris van de Nationale Federatie van Veehandelaars en startte zijn eigen vleesveehouderij te Porcheresse. De bse-crisis midden jaren negentig met

dramatisch lage vleesprijzen tot gevolg sterkte Benoit in de zienswijze van zijn vader om de toekomst van het Belgisch-witblauwras 'anders' te zien. In 2002 werd de Belgische spermamarkt geliberaliseerd en zag de jonge Benoit zijn kans schoon om met een eigen ki-organisatie de visie van zijn vader op grotere schaal ingang te doen vinden. De eerste stier in productie bij Fabroca was Istamboul de l'Orgelot, een kolos van 1170 kg op 30 maanden ouderdom. Het tweede jaar had Fabroca al drie stieren in productie, het derde jaar zes stieren en anno 2011 zo'n twintig met als vaandeldragers Cantona en Dynamite.

Benoit Cassart: 'De bascule krijgt meer dan ooit een sleutelrol in de selectie'

we nu met z'n allen vissen is ook weer niet zo groot. Het blijft dus een hele zoektocht om groeizame stieren te vinden waarachter ook nog een groeizame moederlijn schuil gaat.'

In tegenstelling tot Istamboul, Dafydd en Empire werd de Franse parthenaïstier Sansonnet in uw portfolio niet gesmaakt door de fokkers.

om een correctiekruising, niet het maken van hybriden, zoals in Noord-Amerika, of een absorptiekruising.'

'We moeten de komst van Sansonnet ook in het juiste tijdsperspectief zetten. Sansonnet was er vóór de ontdekking van de erfelijke gebreken door de wetenschappers. Waren deze ontdekkingen er niet geweest, dan was het ras morsdood

genomen vóór de ontdekking van de erfelijke gebreken. Twee: Pharaon is vrij van alle zeven gekende gebreken. Aan de stamboekbestuurders zeg ik daarom: wie zijn regels niet aanpast volgens nieuwe inzichten, heeft dus niets geleerd.'

In de nieuwe catalogus 2011, die wordt voorgesteld naar aanleiding van de landbouwbeurs te Libramont, steekt u van wal met een eigen lineaire exterieurbeoordelingssystematiek. Waarom?

'Laat ik maar meteen stellen dat ik het systeem van lineaire exterieurbeoordeling door het stamboek van meet af aan

gesteund heb. Het draagt zonder twijfel bij aan een meer doordachte selectiepolitiek op de bedrijven. Spijtig genoeg moet ik vandaag de dag vaststellen dat het systeem niet is meeveranderd met de noden en behoeften van de veehouders én met de wijzigingen die zich in de vleesmarkt voordoen.'

Wat bedoelt u daar precies mee?

'Kijk, vandaag zit de vleesprijs per kilogram levend gewicht aan zijn plafond. Dit komt doordat de vraag naar kwaliteitsvlees uit de achterhand daalt en de vraag naar het goedkopere voorvoetvlees, de steak haché, voor industriële bereidingen stijgt. Het huidige rendement van een vleesveehouderij hangt

Hoe zal uw lineaire exterieurbeoordeling eruit zien?

'Zonder alle details prijs te geven – die reserveer ik voor de landbouwbeurs in Libramont – gaan we bij Fabroca werken met een beoordelingsschaal van 1 tot 5 voor drie groepen kenmerken. De schaal van 1 tot 5 zijn in woorden uitgedrukt slecht, matig goed, correct of goed, zeer goed en excellent. Het is eenvoudige, duidelijke taal die de veehouders ook verstaan en die hen helpt in het maken van keuzes. Met de huidige schaal van 1 tot 50 kunnen veehouders niet werken. Zeg mij maar eens wat het verschil is tussen een score van 38 of 44 punten op het onderdeel lengte?'

'Werken met een schaal van 1 tot 5 ver-

ke partij, kiezen wij daarom voor een eigen oplossing.'

Wat zit er in die drie groepen kenmerken?

'Een eerste groep zal opfokkenmerken bevatten, een tweede groep omvat kwantitatieve productiecriteriën en een derde groep kwalitatieve. Verdere details komen in de catalogus 2012, die vanaf juli beschikbaar is in Libramont.'

Wat zit er op het vlak van het nakomelingenonderzoek in de pijplijn bij Fabroca?

'We overwegen op middellange termijn een kring van veehouders-afmesters op te richten en via hen data te verzamelen. Verder is het nog wat te vroeg om er meer over te zeggen.'

daardoor meer af van het gewicht van de dieren dan van de kwaliteit. De bascule krijgt meer dan ooit een sleutelrol in een efficiënte selectie.'

'Dit fenomeen wordt bovendien nog versterkt door een stijgende productiekostprijs. Deze hogere productiekosten zijn gemakkelijker af te schrijven op dieren die meer kilo's opleveren. Als de S-kwaliteit behaald is, komt het er in de selectie op aan om in te zetten op dagelijkse groei. De morfologische kenmerken die groei ondersteunen moeten daarom zwaarder ingewogen worden. Ik denk hierbij aan de lengte, de borstbreedte, de bekkenbreedte, de hoogtemaat en de muil. De muil is voor een koe wat het mesblad is voor een maaier.'

mijdt ook de getallenoorlog die momenteel om commerciële redenen aan de gang is en die het systeem ridiculiseert. Enkele punten hier en daar maken nu het verschil of een stier al dan niet een excellent score van negentig punten krijgt. En daarmee komen we op een ander pijnpunt van de huidige exterieurbeoordeling. De beoordelingen worden nu uitgevoerd door een organisatie die eveneens actief is op de spermamarkt, door een concurrent dus. De privé-kistations hebben er al herhaalde malen op aangedrongen om deze activiteit terug bij het stamboek onder te brengen. Tevergeefs. In plaats van een gegarandeerd steriele polemieker op gang te houden met een zogenaamde onafhankelijk-

'De huidige functionele indexen zijn vrij coherent. Geen kwaad woord daarover. Maar de vleesproductie-indexen zijn wat ons betreft niet in overeenstemming met de economische realiteit. De indexen zijn opgebouwd uit gegevens van geboorte tot 13 maanden ouderdom. Deze werkwijze zet daardoor dieren op het voorplan die zeer rijk bespierd zijn op 13 maanden, maar die groeikracht ontberen vanaf 500 à 600 kilogram. De realiteit is echter dat stieren op een gemiddelde leeftijd van twintig maanden worden afgezet en vrouwelijke dieren op vijf jaar. Zoals gezegd: de bascule moet meer dan ooit een sleutelrol in de selectie krijgen.'